

A Kúria a dr. Lassányi Tamás Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt Nemzeti Munkaügyi Hivatal Munkaügyi és Munkavédelmi Igazgatóság alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indított perben a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 5.M.699/2009/8. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán a 2012. március 21-én megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t :

A Kúria a Pest Megyei Munkaügyi Bíróság 5.M.699/2009/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi és a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria a felperes felülvizsgálati eljárási költségét 10.000 (tízezer) forint és 2700 (kettőezer-hétszáz) Áfa, az alperes felülvizsgálati eljárási költségét 10.000 (tízezer) forintban, a felülvizsgálati eljárási illeték mértékét 36.000 (harminchatezer) forintban állapítja meg.

I n d o k o l á s :

Az alperes elsőfokú hatósága 2008. július 6-án helyszíni ellenőrzést tartott a ... Fesztivál munkavégzési helyen, majd bizonyítási eljárást folytatott le, amelynek eredményeként az ... számú határozatában megállapította, hogy S. O., S. N. és M. Zs. színpad-bontó munkás munkakörben foglalkoztatott munkavállalók és a felperes között munkaviszony állt fenn. Felhívta a felperest, hogy a megnevezett munkavállalókat a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) szabályainak megfelelően foglalkoztassa és

tegyen eleget a munkaviszony létesítésével összefüggő bejelentési kötelezettségének. A megállapított szabálytalanság miatt egyidejűleg a felperest 450.000 forint munkaügyi bírsággal sújtotta.

A határozat indokolása szerint az ellenőrzésbe bevont munkavállalók alkalmi munkavállalói könyvvvel nem rendelkeztek és a felperes írásba foglalt munkaszerződést sem kötött velük, és a bejelentési kötelezettségének sem tett eleget, megsértve ezzel az Mt. 76. § (1) és (2) bekezdésében, valamint az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art.) 16. § (4) bekezdés a) pontjában foglaltakat.

Az alperes a foglalkoztatást a munkaügyi ellenőrzésről szóló 1996. évi LXXV. törvény (Met.) 1. § (5) bekezdésében adott felhatalmazás alapján munkaviszonynak minősítette, mivel a munkavállalók a munkájukat a munkáltató meghatalmazottja irányítása, utasítása és ellenőrzése alapján 700 forint/óra munkabér ellenében látták el, a munkavállalókat rendelkezésre állás és személyes közreműködési kötelezettség terhelte, a munkavégzés feltételeit a munkáltató biztosította, a munkavégzés helyét és a munkaidőt is a munkáltató határozta meg.

Az elsőfokú hatóság a határozatának indokolásában kitért arra, hogy a tényállást a munkavállalók jegyzőkönyvi nyilatkozatai és az APEH nyilvántartásból történő lekérdezés adatai alapján állapította meg.

A felperes a határozat ellen előterjesztett fellebbezésében a közigazgatási eljárás szabályainak megsértésére és a tényállás feltáratlanságára hivatkozott. Állította, hogy a munkavállalókkal sem munkaviszonyban, sem munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban nem állt, és sérelmezte, hogy az elsőfokú hatóság a nyilatkozatát, és az azt alátámasztó dokumentumokat nem vette figyelembe.

Az alperes másodfokú hatósága a ... számú határozatában az elsőfokú határozatot helybenhagyta.

A felperes a közigazgatási határozatok bírósági felülvizsgálata iránt benyújtott keresetében a tényállás feltáratlansága miatt a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 50. § (1) bekezdésének, valamint az eljárás során a Ket. 2. § és 4. §-ában megfogalmazott alapelveknek a megsértésére hivatkozott.

Azt is előadta, hogy tudomása szerint a három munkavállaló valószínűleg a ... Bt. alkalmazásában állt, ezért kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest új eljárás lefolytatására.

A Pest Megyei Munkaügyi Bíróság az 5.M.699/2009/8. számú ítéletében a keresetet elutasította.

Ítéletének indokolása szerint a Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a bizonyítás a felperest terhelte, ezért neki kellett bizonyítania, hogy a közigazgatási határozatok jogszabálysértőek.

A munkaügyi bíróság hivatkozott a Ket. 50. § (4) bekezdésében foglaltakra, miszerint az alperes a bizonyítékok szabad választása során a tanúmeghallgatási jegyzőkönyveket találta a tényállás tisztázására alkalmasnak és elegendőnek találta. M. Zs. és S. N. tanúk perbeli vallomása a közigazgatási eljárásban bizonyítékként elfogadott tanúvallomásuk megdöntésére nem volt alkalmas, ezért döntése meghozatalánál okirati bizonyítékként a munkaügyi bíróság is a közigazgatási eljárásban felvett tanúmeghallgatási jegyzőkönyvben foglaltakat vette figyelembe, amelyekben munkáltatóként a felperes került feltüntetésre.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a kereseti kérelmének helyt adó határozat meghozatalát, másodlagosan a munkaügyi bíróság új eljárásra és új határozat hozatalra utasítását, valamint az alperesnek a költségei megtérítésére kötelezését kérte.

A munkaügyi bíróság részéről a Pp. 339. § (1) bekezdésének és a 339/B. §-nak a megsértését állította, mivel jogszabálysértő közigazgatási határozatot hagyott helyben. Továbbra is azzal érvelt, hogy az alperes a tényállást nem tárta fel teljes körűen, csupán a munkavállalók tanúvallomását tartalmazó jegyzőkönyvben foglaltakat vette figyelembe, és az abban található ellentmondásokat sem tisztázta. Az elsőfokú közigazgatási eljárásban okiratokkal igazolta, hogy nem végzett színpad-bontó tevékenységet, nem volt az ellenőrzésbe bevont személyek munkáltatója. Az első- és a másodfokú hatóság semmilyen indokát nem adta az általa előterjesztett bizonyítékok mellőzésének, és ezt a munkaügyi bíróság is elfogadta.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A felperes felülvizsgálati kérelmében lényegét tekintve a bizonyítékok mérlegelését sérelmezte, e körben pedig az ügy érdekét érintő kérdés a bizonyítási teher.

A Pp.-nek a bizonyítási teherre vonatkozó 164. § (1) bekezdésébe foglalt általános szabályával szemben a Pp. XX. fejezete szerinti közigazgatási perekre különös szabály, nevezetesen a Pp. 336/A. §-a vonatkozik. A Pp. 336/A. §-ának (2) bekezdése szerint, ha a közigazgatási eljárás hivatalból indult vagy a közigazgatási szerv

a tényállás megállapítási kötelezettségének nem tesz eleget, a közigazgatási szerv köteles a határozata (a szakhatóság az állásfoglalása) alapjául szolgáló tényállás valóságának bizonyítására, ha azt a felperes vitatja.

A perbeli esetben a felperes ügyféli meghallgatása során (001323. tömbszámú jegyzőkönyv) részletesen nyilatkozott a ... Fesztivál területén az ellenőrzés időpontjában kifejtett tevékenységéről, az általa foglalkoztatottak létszámáról, okiratokat csatolt és vitatta, hogy M. Zs., S. N. és S. O. munkáltatója lett volna.

Az alperes a tényállás megállapításánál az első- és a másodfokú határozat indokolásából kitűnően kizárólag az ellenőrzésbe bevont munkavállalók tanúmeghallgatásáról felvett jegyzőkönyvben (220833., 220834. és 220730.) foglaltakat vette figyelembe.

A Pp. 336/A. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a perben az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a marasztaló határozat alapjául szolgáló tényállás a valóságnak megfelel.

A Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításról szóló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményéről a feleket előzetesen tájékoztatni.

A peres iratokból megállapíthatóan a perbeli esetben a munkaügyi bíróság ennek a kötelezettségének nem tett eleget, és ezen túlmenően döntésének kialakítása során arra a téves jogi álláspontra helyezkedett, hogy a közigazgatási határozatok jogszerűsége tekintetében a felperest terheli a bizonyítás.

A Kúria a perbeli esetben a Pp. 3. § (3) bekezdése szerinti kioktatási kötelezettség elmulasztását és a munkaügyi bíróságnak a bizonyítási teherre vonatkozó téves jogi álláspontját az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással lévő eljárási jogszabálysértésként értékelte, és ennek folytán a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (4) bekezdésében foglaltak alapján hatályon kívül helyezte, és a munkaügyi bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

A munkaügyi bíróságnak az új eljárásban a feleket a bizonyítási teherre, illetve az ellenbizonyításra a Pp. 336/A. § (2) bekezdése alapján ki kell oktatnia. Az új eljárásban az alperesnek kell bizonyítania, hogy a megállapított tényállás önmagában az említett jegyzőkönyvekben foglaltak alapján megállja a helyét, különös figyelemmel a jegyzőkönyvek tekintetében arra, hogy a tanúvallomások a felperes részéről egyetlen személyt sem neveztek meg név szerint, a jegyzőkönyvek „művezető”, „művezető, illetőleg főnököm”, „a kft. meghatalmazott helyszíni vezetője”, „a kft.

helyszíni vezetője, aki meghatalmazottja a kft.-nek", „csoportvezető", „főnök" kifejezéseket tartalmazznak, és a tanúk egybehangzóan bontási munkákról beszéltek.

A munkaügyi bíróság a bizonyítási teherre vonatkozó eljárási szabályok helyes alkalmazása és a bizonyítékok körében felmerülő ellentmondások feloldása után lesz abban a helyzetben, hogy a közigazgatási határozatok jogszerűsége tárgyában megalapozott döntést hozzon.

A Kúria a felek felülvizsgálati eljárási költségét és a felülvizsgálati eljárási illetékét mértékét csak meghatározta, annak viseléséről a Pp. 275. § (5) bekezdésében foglaltak alapján az új határozatot hozó bíróság dönt.

Budapest, 2012. március 21.

Dr. Tálné dr. Molnár Erika s.k. a tanács elnöke,
Dr. Tallián Blanka s.k. bíró

Dr. Földényi Gyuláné s.k. előadó bíró,

A kiadmány hitelével:

bíróági tisztviselő